II. évfolyam. Pápa, 1880. julius 21. 58. szám.

MAGYAR VIDÉK.

Előfizetési feltételek:
Egy évre . . . . . 6 frt.
Félévre . . . . . 3 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Egy szám ára . . . . 6 kr.
A lap kiadóhivatala **Nobel Armin** könyvkereskedésében van, hová az előfizetések küldendők, minden egyéb küldemény a szerkesztő nevére (polgáriskolai épület) czimezendő.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ
ÉS
TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik: Szerdán és szombaton.

Hirdetések
négyzet centimeternyi tér szerint számittatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centimeterért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőink kedvezményben részesülnek.
Nyilt tér petitsoronként 10 krral számittatik.

Komoly szavak.

IV.

Van már néhány pálya, melyek nyitva állnak a nők előtt hazánkban is. Lehetnek kisdedóvók, tanitók, posta- és távirda kezelők (posta- és távirda-tisztek nem lehetnek); lehetnek vasuti menetjegy elárusitói (nem felelős pénztárnokok), lóvonatu vasuti kocsik vezetői (konduktorai), iparüzletek tulajdonosai és bejegyzet kereskedők; lehetnek szinészek és művészek.

Azonban csak a kisdedóvói, tanitói, szinészi és művészi pályák azok, melyeken tökéletesen biztositva a szabad verseny számukra, és bármennyire képzettek legyenek is egyes nők a távirda- és posta kezelésében, bármint kisujjokban *legyen* is minden odavonatkozó elméleti *és gyakorlati* ismeret, minden szabályrendelet, *a könyvek* és számadások vezetése sat., a tiszti vizsgát nem tehetik le, valamint egyéb hivatalos foglalkozásoktól is el vannak zárva.

Ez az oka azután, hogy nőtanitóképezdékbe folyamodók száma évről évre növekedik s növekedik ezzel azok száma is, kiket elutasitanak.

Hogy a nők azokat az ismereteket, készségeket és azt az ügyességet elsajátithatják, melyeket a férfiak kizárólagos tulajdonuknak hirdetnek, az élet ezer példával bizonyitja s a nőemancipátió legelkeseredettebb és legveszélyesebb ellenei mégis azt állitják, hogy a nők legtöbbje még az emlitett foglalkozási körökben sem képes ugy betölteni az elfoglalta tért, mint a férfi még pedig, a miatt, hogy hiányzik nála a kellő szakismeret. Ha tehát képes reá, miért nem szerzi meg?

Föltéve, hogy ez állitás igaz, kik ennek az okai? Valljuk be, hogy a férfiak, kik nem gondoskodtak eléggé a nőnevelésről, kik azt hitték, hogy mindig tökéletesen eleget tesznek kötelességöknek a tanügy körül, ha a férfiak számára, ugy, a hogy elegendő közép- és szakiskolát állitanak föl, de azon nőket kiket nem képesek szülőik zárdában vagy drága nevelő intézetekben tanittatni, sem nevelőt tartani mellettök, egyedül csak az elemi és hiányos házi nevelésre utalták egész a legujabb korig, a mikor végre széles Magyarországon egy-két polgári iskolát állitottak számukra. De mig ezek száma a nevetségig kevés a szegény leányok még itt is rövidséget szenvedtek. A fiuk számára 6-, a leányokéra 4 évi tanfolyamot irtak elő, valószinüleg csak azért, hogy ha 4 év alatt nem tanulhatják meg azt a mit a fiuk 6 év alatt, rámondhassák, hogy „ime a nők, a mint megjövendöltük előre, csakugyan nem képesek oly széles ismeretkörre szert tenni, mint a férfiak."

Ha pedig a nő magán szorgalom utján klasszikai és modern tudományos müveltségre tesz szert, ezt még csak be sem bizonyithatja törvényesen. Ha az érettségi vizsgát a legjobb sikerrel kiállta, adnak neki róla, — bölcs törvényhozásunk értelmében, — magán bizonyitványt, melynek ugyan édes kevés hasznát veszi. Igy a méltányosság tekintetében hátrább állnak a nők a legutolsó csirkefogónál vagy zsebmetszőnél, kinek szabad a törvényszék előtt, — ha tudja — époly joggal, mint az ártatlannak, bebizonyitani, hogy ez vagy amaz ügyben nincs érdekelve, mig ha a nő tudományos képzettségéről a vizsgáló bizottság meggyőződött is, arról államilag érvényes bizonyitványt kiállitania nem lehet.

Igazán nevetnünk kellene rajta, ha nem volna annyira elszomoritó.

Az állat értékének meghatározásánál a becslés irányadójául az szolgál, hogy mennyire hasznavehető az az állat, mig ha az ember saját embertársát birálgatja, az is befolyással van itéletére, vajjon az illető férfi-e vagy nő. Oh emberi nagy bölcsesség!

Első és legszentebb kötelességünk, hogy a régi igaztalanságot jóvá tegyük, s a nők számára minél több nyilvános tanintézetet állitsunk, de addig is, mig ezt tehetjük, engedjük meg nekik, hogy tudományos képzettségöket, szerezték azt bárhol, nyilvános vizsgálat utján igazolhassák, miről nekik államilag érvényes bizonyitvány szolgáltassék ki.

A nők müveltsége az első lépés nőemancipátió felé s az egy vagy más pályán alkal-

Tárcza:

Idegen földön.

Történelmi elbeszélés Pósa Károlytól.

I.

— Ha már nem leszek többé — az élők közt, ha utolsó — akaratomat — fogod hallani, — igazságtalannak itélendesz, — mert megfosztálak, — a királyi tróntól. Igen megfosztálak, — pedig eskümet fogadám — dicső atyádnak, — hogy utódommá teszlek. S ez eskümet — nem vehetem — vissza, — pedig — Isten tudja — nem tarthatom meg.

Endre arczát, mely eddig csak a bánat és szomor jeleit tükrözte vissza, e szavakra a harag pirja lepé el; hevesen emelé fel fejét, s már kifakadásra készült, midőn tekintete Róbert dult vonásira esett, s látá Mária esdő arczát; a haragos redők elsimultak, s szeliden, bár nem menten a haragos felgerjedéstől, szólt Roberthez.

— Nagyon fáj szivemnek, hogy az, mi kedves és feledhetlen atyám főtörekvése volt, igy semmisül meg, s a családi vér joga miatt önként felajánlott tróntól igy fosztatom meg, s bár jogom fegyvert ad kezembe annak megszerzésére, nem török utána. A nép, melynek fejedelmévé lettem volna, ha csak kormányzóját látja is bennem, szeretni fog, ha szeretetét sikerül kivivnom. S apám szelleme azon vezéreszmével, mely előttem tündökölve mutatja azon módot, melylyel azt elérnem sikerülend.

— Köszönöm fiam — rebegé az öreg — hogy nem keserited — kifakadásoddal — végső perczeimet, — de lásd — tudom, — hogy e korona — halálod, — s intelek — ne nyulj utána, — mert ha a trónt elnyerted, elvesztél.

A király az utolsó szavaknál egészen fölemelkedék ágyában, beesett arczára élénk pir vonult, szemei lázas fényben égtek .... Nem, ez nem a haldokló többé, kinek vivódó lelke utat tör megváltójához, ez a jós szellemet visszatükröző arcz, nem roskatag király arcza többé, túlvilági fény ömlik el azon, midőn szavait folytatja.

— Látom, — hogy a viszály magvát — hinti el — az ármány köztetek — s e mag fölcsirázik, — gyümölcse vér, mely patakozva foly — a trón zsámolyán — s páráját bosszuért — küldi az égbe. — Nem késik az — s a fel sem száradt mederben — uj folyamot nyit — áldozatainak kiomló véréből.

— Esküdjél meg — folytatá, hirtelen Janka felé fordulva — hogy jó anyja leendesz népemnek, hogy Lajost az udvartól eltávolitod, tedd Apulia kormányzójává, — vagy nevezd ki — Calabria herczegének, csak távolitsd el magadtól; mert mint engem — körülhálózott — álnok anyja sugta szavakkal, — ugy te is — ily ügyesen szőtt csel — áldozatáva leendesz. — Távolitsd el őt — s helyezd Endrét — azon jogokba — melyek őt — mint férjedet megilletik. — Tedd jóvá — némileg azt — mit én ellene — vétettem. — Esküdjél — hogy megteszed.

Janka, kihez e szavak intóztettek, komor arczczal állt az ágy fejénél, s bár látta nagyanyja esdő tekintetét, a kulcsolt kezeket, melyeket Mária kérlelésére nyujtott feléje, hidegen s mozdulatlanul tekintett maga elé; csak midőn Endre szép, barna szemei csüggtek kérőleg arczán, emelé föl tekintetét, hogy annak fagyos kifejezésével Endrét sujtsa.

— Esküdjél — hörgé a haldokló, végső erőlködéssel tartván magát ülő helyzetben.

Néma csend állt be, mindenki teszült figyelemmel lesé az eskü szavait Janka ajkairól.

— Nem — hangzék a válasz — nem akarok esküszegővé lenni.

— Ugy légy át ..... Róbert nem fejezheté be szavait, szemei megmerevültek, az ajkak melyek átokra nyiltak meg, örökre bezáródtak, feje hátrahanyatlott; Róbert megszünt élni .....

— Szerencsétlen! megölted nagyatyánkat! — sikoltá Mária, holttetemre borulva.

Sancha még mindig kezei közt tartá férje merev kezeit, a beállott catastropha nem csalt már könnyeket szemeiből, s sok sirás kiapasztá könnyeink forrását; a kétségbeesés rettentő példájaként állt ott elfásultan, közönyös arczczal nézvén férje merev vonásait.

Endre, kezeibe rejté arczát, de ott állt előtte a haldokló király arcza, s még hangzott füleiben a szó: „Ha a trónt elnyerted, elvesztél" ....

Jankát e jelenet nem rendité meg, kőszoborként állott, arczán a bánat legkisebb jele sem vala észlelhető, hideg maradt az, mint a szoboré, melynek a művész alakot adott, de melybe lelket nem lehelhete. Talán mégis hatott rá az átok! ..... De nem, lesiklik az a trón zsámolyáról, s a királyi székig nem hatolnak e szavak: Légy átkozott! ...

mazandók legszigorubb megvizsgálása képességök tekintetében, meg fog óvni attól, hogy a nőemancipátiót megbánjuk.

Mielőtt azonban fölvett tárgyunkat befejeznők, engedjék meg a tisztelt olvasók hogy megmagyarázhassuk, mit értünk mi a müveltség alatt.

A müveltség a szakismereteken kivül abban áll, hogy az ember a körülötte levő tárgyakat minél élesebben megkülömböztesse, az események közötti összefüggést minél határozottabban felfogja, a mások külső jelekben nyilvánuló gondolatait minél hivebben megértse, ugy sajátjai is másokkal megértetni birja, e mellett az absolut szépet és igazat megismerje, s ezek után oly élénken vonzódjék, hogy tetteiben, — mint a hajósnak az iránytü, — szenvedélyek teljes kizárásával, utmutatóul egyedül csak ezek szolgáljanak.

Nem szükséges optimistáknák lennünk, hogy elhigyjük, hogy 100 eset közül legalább 99-szer nem a roszakaratban, hanem a félreértésben keresendő ezerféle kellemetlenségeink oka; a müveltség itt fölállitott meghatározása szerint minél müveltebbek azok kik, egymás társaságára utalvák, annál kevésbbé fognak egymásnak kellemetlenségeket okozni és igy annál boldogabb a családi élet, minél müveltebbek tagjai.

De a nő, a mellett, hogy családtag, egyszersmind a jövő polgárainak első nevelője: minél müveltebb pedig a nevelő, annál müveltebb lehet a növendék, annál jobban tiszteli anyját, kitől csak mindig jó példát látott, s ha felnő, jobban tiszteli a törvényt, kevesebb kihágást követ el, kevesebb szeszes italt fogyaszt, kevesebb pénzt kártyáz el, mert korán megtanulja nemesebb szórakozással üzni tova unalmát, több lesz a vagyona, ő maga erényesebb és boldogabb.

A müvelt anyák gyermekeinél mélyebb a kedély, igazabb az érzés, hivebb a barátság, szentebb az adott szó, kisebb a fényüzés, több és szerencsésebb a házasság, kevesebb az öngyikosok száma.

A müvelt nő ismeri önmagát, az emberi testet, az élet és egészség föltételeit, családját tehát jobban óvhatja a betegségektől, e miatt gyermekei erőteljesebbek, kevesebb köztök a betegség, kevesebb a halandóság, hosszabb az élet.

Egyszóval, a nőnevelés az emberiséget, melynek czélja a tökéletesség felé törekvés, mind előbb és előbb haladtában nemcsak, hogy segitheti, hanem arra egyszersmind elkerülhetlen szükséges.

A nőemancipátió pedig mely egy részről a nők egyenjogositása a férfiakkal, más részről nem egyéb mint a nőnevelés, mely a nőt független és a szó legnemesebb értelmében szabad megélhetésre képesiti. Tanitsuk hát a nőt, emeljük magunkhoz, s ő a földet nemmyé teszi számunkra, hogy ne kelljen azt a földön túl, ábrándainkban keresnünk.

Mokos Károly.

A Jókai-ünnep.

Lezajlott a nap, melynek városunk közönsége oly nagy és ritka érdekeltséggel nézett elébe. Lezajlott; a tábla immár megmondja az arra elhaladónak, hogy Magyarország nagy költője és legnagyobb regényirója, melyik házban töltötte azt az időt, mely alatt a pápai alma mater növendéke volt; vendégeink, kik közelről s távolról érkeztek ide, hogy a nagy napot velünk együtt megünnepeljék, ismét visszatértek házi tüzhelyeikhez, s az ünnepi zajt ünnepi csend váltotta fel. És e csendben vajjon mi esnék nekünk jobban, mint visszaemlékezni a szép napra s reminiscentiáinknak némi alakot adni!

Igaz, azt mondhatnók, hogy minden úgy történt, a hogy az a programmban előre hirdetve volt, de ezzel, úgy hiszem, a szives olvasó nem igen elégednék meg, mert hisz ő is jól tudja, hogy a programm csak a vázlat, és az ünnep befolyása az, mely alakot, testet ád az egésznek.

Azzal kezdem, hogy az ünnep várakozáson felül jól sikerült. Vidéki vendégeink közül többen már a szombat délutáni vonattal érkeztek meg, s hol a várkertben, hol pedig ott lent, a vár hüvös pinczéjében, a komolyan alátekintő hordó-óriások mellett töltötték azt az időt, mely őket még az ismerkedési esttől elválasztá. Az esti vonattal a többiek jöttek s vagy 9 óra tájban gyült össze az a 60—70 főből álló társaság, a mely meg akart egymással ismerkedni. Volt is ismerkedés, volt toaszt, felköszöntés, quantum satis. Gyurátz Ferencz rendező-bizottsági elnök meleg szavakban üdvözlé a vidéki vendegeket; dr. Fenyvessy Ferencz Hegedüs Sándorra emelte poharát; Hegedüs Sándor (a „Hon" dolgozó társa) mint a ki Jókainak képét viselte az ünnepen, fenkölt beszédben emlékezett meg az általa oly forrón szeretett nagy férfiuról, s a rendező-bizottságot éltette; Néger Ágoston az irókat és lapszerkesztőket köszöntette fel, mint a kik a magyar nyelv támaszai, terjesztői; Molnár kir. ügyész Komáromból a pápaiak egészségére (a rendező-bizottságra). Harmos Zoltán (Pap Gábor püspökre). Demjén Márton (Jókaira). Hindy Árpád (a Komáromiakra), továbbá: Lévay Imre (Veszprém), Németh Vilmos, (Komárom) Körmendy stb. stb. De ki tudna mindent elősorolni?

Ebéd után a főiskola örömünnepre tartatott meg. Nagy és diszes közönség volt jelen s hallgatta végig a valóban kitünő előadásokat. A programm ez volt:

1. Nyitány. Egyveleg Luiza czimü operából, szerzette Donizetti, játsza a főiskolai zenekar. 2. Jegyzői értesités a társulat évi működéséről: olvassa Demjén Márton alelnök és főjegyző. 3. „Teremtés" Haydn-tól, énekli a főiskolai dalkör. 4. Pályadijt nyert népdal Soos Lajostól. Olvassa a szerző. 5. „Goneril királyné." Ábrányi Emiltől. Szavalja Oroszi Jenő. 6. Dalok „Nótás Kata" szinműből, zenéjét szerzé Szentirmai Elemér, játsza a főiskolai zenekar. 7. „A múlthoz." Jutalmazott óda Soos Lajostól. Olvassa Sebestyén Dávid. 8. „Idealista" jutalmazott humoreszk. Irta Szép Lajos, olvassa a szerző. 9. „Édes lánykám", népdal Huber K.-tól, énekli a főiskolai dalkör. 10. A király álma" jutalmazott ballada, Soos Lajostól. Szavalja Demjén Márton. 11. „A poloska" Arany Jánostól. Szavalja Oroszi Jenő. 12. „Vadász induló" Huber K.-tól, énekli a főiskolai dalkör. 13. „Rákóczi induló." Előadja a főiskolai zenekar.

Noha mindent a legjobban sikerültnek kell mondanunk, mégis egyes részleteket még külön ki kell emelnünk; és pedig az 5. 6. 8. 9. 10. és 11. szám alattiakat. — Ezt követte a tornavizsga, melynél szintén meglehetős haladást volt alkalmunk észlelni.

Este a kaszinóban táncz.

Vasárnap azután szintén programmszerüleg folyt le az ünnep. Pontban 11 órakor Gyurátz Ferencz bizottsági elnök fenkölt szellemü megnyitó beszédet mondott, fejtegetvén az irodalom fontosságát. Ezt megelőzőleg a főiskolai énekkar ritka praecizitással a szózatot énekelte el. Mészáros Károly Soós Lajos következő alkalmi szép költeményét érzéssel és tapsoktól kisérve szavalta el:

A költő.

Zöld babért a költő homlokára
Hol a muzsák tündér csókja ég!
A kit isten eljegyzett magának
Bölcsőjében szenderegve még.
Hogy legyen majd disze nemzetének
Büszkesége, e névnek magyar . . !
S teremjen virágot szellemétől,
Az eddig még oly kopár avar.

És fogamzott a nagy eszmék magva.
Csáb varázsszal int e szent berek,
Melynek titkos árnyu sátorába
Most belépni alig hogy merek.
. . Mennyit ápolt . . s hány ujat teremte . . . !
S mily pazar báj rajtok sorba mind —
Mint szivárvány fellegek között, ugy
Ragyog, mit a költő lelke hint!

Mint a puszták rezgő délibábja
Tündérhonba varázsol, ragad.

II.

Pár hét mult el Róbert temetése óta. A családi sirboltban nyugodott az Anjouk utolsó férfisarja, vitéz ősei mellett aludván az örök álmot.

Uj csillag tünt fel az udvar körében, tündöklő fényü napként homályositván el és szoritván háttérbe az udvaronczok seregét: Károly, Durazzó herczege, Palermoból a nápolyi udvarhoz jött. A szép, de könnyüvérü herczeget csalogatta a túlfesztelen hangulat, mely ez udvarnál uralkodott. Jött, látott és győzött. A kellemes, ügyes társalgó, sima, hizelgő modorával csakhamar megnyerte a kedélyeket, s az udvari körök központjává lőn. Mindenkit lekötelezett, mindenkihez volt egy nyájas szava, s az udvar hölgyek közül nem egy epedett a szép lovag után. De ő tekintetbe sem véve mindezt, csak Mária kegyére törekedett, s fel nem vevén annak visszautasitó modorát, minden alkalommal a gyengéd figyelem apró jeleivel árasztá el.

Endrének, ki megbarátkozott már az eszmével, hogy ha király nem is, de Nápoly kormányzója leend, egyhanguan folytak napjai. Sivár életéből eltünt az öröm utolsó szikrája; a szerelem, melyet keblében Janka iránt táplált, a hideg közöny, sőt megvetés láttára, kialvó félben volt. Gyakran lelki szemei elé állitá neje képét, kit szeretni akart, szeretnie kellett; de elhomályosult e kép, ködfátyolként lebegett előtte, melynek homályos mélyéből nem Janka égető, mély tüzü szemei, hanem szende kékek, tüntek elő, s az arcz melyet maga elé varázsolt, nem Jankáé többé, annak közvonalaiban Máriára ismert.

A szivnek titkos vágyait ki képes elnyomni? s ki az, ki a komoly érv erejével győzi le heves dobogását? . . . . Hiába igyekszünk azt elnémitani, mint a Vulkán tüze, szünetel, hogy ujulva kitörjön, s nincs oly földi hatalom, mely annak gátat vet . . . . .

Hiába üzte el Endre a csábos képet, ott lebegett mindig előtte, hasztalan mondá, hogy nem lehet, nem szabad őt szeretnie, a szív nem ugy érzett. Ha tiltakozott is az ész, a szív egyre azt felelé: „szeretem".

S a lányka? . . . . Eleinte csak szánalomnak hitte azt, mi őt az elhagyotthoz füzé; az ártatlan lányka, szive mélyéből sajnálta a mellőzött, kitaszitott Endrét. Nem tudta szegény, hogy az, mi őt az ifjuhoz vonzza, már több a szánalomnál: az ébredő szerelem. De mikor oly szép, oly jó, s oly igéző beszédü . . . . .

Most is ott sétálnak a várkert fái alatt, melyeknek levelét az esti szellő mozgatja; távolról a partokon megtört hullámok moraja hallatszik, mely egyhangu zene oly andalitó, csábos . . . . Van valami a hullámok e zenéjében, mi a szív legtitkosabb hurjait érinti, s a merengő kedélyben viszhangra talál.

Mária teljes odaadással figyel Endre beszédére, ki távoli hazájáról, a szép Magyarországról beszél; elmondja a szép mesét, melyeket gyermekkorában dajkájától hallott, melyekben az elátkozott királyfi, a királylány önfeláldozása folytán megmenekül . . . . Szép arczára mosoly ül, midőn látja, mily érdekkel hallgatja őt Mária. Félbeszakitja beszédét, s a lányka, kinek tekintete Endre arczán mereng, csak később veszi észre, hogy a mese félbeszakadt; fölrezzen, elpirul s lesütött szemekkel kérdi.

— S a mese vége?

— Hogy a királyfi nőül kapja Honáját, kit oly forrón szeret, mint — mint én szeretem az én kis Máriámat.

— De fölség — szabadkozik Mária még jobban elpirulva.

— Igen — folytatá Endre, kinek arczáról a vidám mosoly eltünt — hasztalan tiltom szivemnek, hasztalan titkolom magam előtt is, érzem, hogy nem élhetek szerelmed nélkül; már rég óta küzd bennem ez indulat, fölzavarván lelkemet mély nyugalmából. Add vissza lelkem békéjét, mondd, oh mondd ki a szót, mely a zaklatott szivet megnyugtatja, s a legboldogabb emberré tesz, mond: hogy szeretsz!

Endre megragadá Mária kezét, szemei várakozásteljesen csüggtek annak arczán, mohón leste a szót, mely ajkairól jő.

A pir, mely Mária arczát boritá eltünt, s az arcz, melyen még előbb a hajnal rózsái virultak, holt halványnyá vált.

— Ne tovább herczeg — mondá egész testén remegve, miközben kezét igyekvék Endre kezei közül kiszabaditani — oly szavak ezek, melyeket nem szabad meghallgatnom; avagy feledi fölség, hogy neje nővére az, kihez igy szól?

— Nem nőm nővére áll többé előttem, hanem a szeretett lény, kit imádok, kiért szivem dobog; mert most tudom, mi vonzott eddig Jankához,

Képzetének ezüst csermelyén át
Rózsabúdat fon a gondolat,
Melyen át egy szebb „jövőbe“ érünk . .
Majd a „multból“ a „jelenre“ hoz.
Milliók hevülnek zengzetére!
Hogy ha pendül a varázs koboz.

Ünnepeld a költőt nemzetem! ki
Hős tusáidban, kardot fogott
Egykoron, — az eltünt „Tyrteüssel“
Küzdve, védve hazát s szentjogot.
A ki lelke lángoló hevével
Ma már oly diesfényt derite rád . . . !
Tullövelve — Kárpát büszke ormán
Szellemének fénylő sugarát.

Ünnepeld a költőt óh hazám! hisz
Nem sok volt még ily dicső fiad.
Ki előtt a pártok szenvedélye
Elnémul vagy messze elriad,
Kinek lelke, mint tavasz viránya
Uj meg uj virágokat terem.
S mint hullám a zajgó oczeánon
Gyöngyeit ringatva megjelen.

Oh! a költő mint élő tüzoszlop
Századok viharján átragyog!
Mint az éjnek kárpitján kigyujtott
Örök fényben égő csillagok . . !
— Nemzetek közt hull le a sorompó, —
Tiszteli őt ellen, és rokon . . .
Hervadatlan a hirnév babérja
A muzsáktól csókolt homlokon!

A helybeli polgári dalegylet a „Hymnus“-t énekelte el, s itt helyén találjuk megjegyezni, hogy ezen szerény kör meglepett bennünket, mert létezéséről ugyszólván alig volt tudomásunk; érdemelné ezen kör, miszerint a közönség részéről pártfogoltassék. Oroszi Jenő szavalata („Jókai Mórhoz“ Petőfitől) megkapó volt, s bátran állithatjuk, hogy Oroszi urban a drámai alakitásra igen nagy tehetség rejlik. dr. Fenyvessy Ferencz zárszavát sürü tapsok között mondotta el, mire a főiskolai dalkör P. Tóth Kálmán „szabadságdal“-át énekelte el.

A diszebédet, melyben vagy 100 személy vett részt, a polgári dalkör szép előadásai s Cseresnyés vonója füszerezte, mire különben alig volt szükség mert, a fogadós „Was gut und theuer“ tekintetében ugyancsak kitett a magáért, aztán pedig felköszöntésekben nem volt hiány. Nem lehet czélom itt a felköszöntéseket csak kivonatban is közölni, mert sok találna lenni a jóból, azért egyszerüen csak a szónokok neveire szoritkozom: Gyurátz Ferencz (a fölséges családra és a honvédségre) dr. Fenyvessy Ferencz (Jókaira) Szilágyi József (Jókai rokonaira, a magyar hölgyekre és Kóródi Péterre stb.) Nagy Boldizsár (a vendégekre.) Hegedüs Sándor (a rend bizottságra, Tarczy és Váli tanárokra és a városra,) Kis Gábor (Jókaira, mint ifjukori pályatársára.) Antal Gábor (a fővárosi és vidéki sajtó képviselőire,) Rózsa őrnagy (a pápaiakra és a megyei tisztviselőkre,) Horváth Lajos (Hamary Dániel őrnagyra,) Lasz Samu (Jókai nejére és nővérére,) Molnár kir. ügyész emelte poharát; poharat emeltek továbbá Antal Gábor Véghelyi Dezső megyei főjegyzőre, mint Veszprémmegye monografiájának megirójára; Fogthüy Dénes a polgármesterre, Szabó Endre a társaságra.

Mikor azután eloszolva a Mádai-féle kávéház kertben megfogyva bár, de törve nem ismét összeültünk érdekes irodalmi viták között az ünnep szép tehetségü, de beszéddel fukarkodó poétája, Sóos Lajos is megszólalt s megemlékezett Petőfi dicső szelleméről; Bánfi János pedig az irodalmi meteort Koródi Pétert (a „Legény bolondja“ szerzője) éltette, kivánva, hogy az majdan mint nap ragyogjon a magyar irodalom terén. — Jó késő, de talán korán volt már, mikor az utolsók is hazatértek, hogy az álom édes ölében erősitést nyerjenek a nagy nap munkájához. Hát erről mit mondjak? Hát biz ez mint befejező tény, valóban koronája volt az ünnepnek s nem hiszem, hogy a késő éjjeli s a korán reggeli órákban távozottak között csak egy is lett volna, a kit az est ki nem elégitett.

Jelentésemet azon óhajjal fejezem be, — dr. Fenyvessyvel szólva — Jókai ünneplése életkorában még soká igen soká tartana!

Jókai levele.*)

Azon kedves levelére, melyben engem családommal együtt szives volt meghivni a Pápán rendezendő emléktáblai ünnepélyre, megkisértek kiengesztelő választ adni. Kiengesztelőt azért, mert én azon az ünnepélyen jelen nem lehetek. Először is ugy meghüttöttem magamat (ebben a nagy mellegben a nyári fejemet viselem s az mingyárt rheumát kap), hogy nem birom egyik fogamat a másikhoz értetni; s a ki most megakar szalajtani, csak azt mondja, hogy menjek valahová bankettre! — De hogy ha bár olyan föltétlen ura volnék is mind a harminczkét fogamnak, mint akkor, mikor még a derék Klára Mariska főzte lakomához voltam mindennap hivatalos, még akkor sem mennék el Pápára azon a napon, a melyen az én nevemre vonatkozó emléktábla lesz ott felavatva. A mik ily emlék-örökitő ünnepélyeknél elmoudatnak, azok mind olyan dolgok, s miket magának az érdekeltnek már csak a földalul szabad végig hallgatni. Még azt is nehéz kiállni, ha az embert szemtül szembe szidják; hát még ha szembe feldicsérik: — ez csak leköszönt miniszteroknek jár ki, — mint büntetéssulyosbitás.

Azért engedjék meg önök, igaz szeretteim, hogy a mostani kopasz fejü, őszszakállu „veterán“ helyett hadd mutassam be önöknek azt a lombos haju, sima állú ifjonczot, a ki még akkor csak rekruta volt.

Abban az időben, hogy Pápán jártam iskolába, tele voltam hypochondriával. Örökös szurást éreztem a mellemben, azt hittem tüdővészben vagyok; lopva a Tapoleza partján a keserédes csucsor gyökereit szedegettem, azokat rágcsáltam, tudva azt Diószegiből, hogy az a mellnek használ. Szegény jó anyámat el-el rémitettem életről lemondó leveleimmel. — Egyszer gyermekkoromban járt nálunk egy öreg ismerősünk, ágról végről tán rokon is, a ki régóta elszegényedve ugy tengődött, hogy egyik ismerősnek a házából a másikba vándorolt. Ettől hallottam elmesélteteni a fátumát. Fiatal korában nagy beteg volt, s nagyon szeretett volna élni. Hát egyszer éjszaka megjelenik előtte egy hosszu fehér szakállu agg, s azt mondja neki: „no fiam, meg fogsz gyógyulni; hanem aztán nem élsz tovább tiz esztendőnél: akként intézd a dolgodat.“ — Az atyafi az éjjeli látás után csakugyan egyszerre felgyógyult s aztán bizva a próféciában, akként intézte a dolgát, hogy az alatt a tiz esztendő alatt ugy elköltse minden vagyonát: nehogy holta utánra valami maradjon. Ámde az ősz férfiu nagyon rosszul lehetett informálva; mert a részedett atyafi még azután negyven esztendeig járta a világot, magának és másoknak terhére. — Ennek a meséje nem akar kimenni a fejemből soha. Én is fohászkodtam annyi sok álmatlan éjszakán (ébrentartva a köhögésről) „oh uram Isten, csak tiz esztendőt adj még élnem. Nem kérek én Töled se gyönyöröket, se gazdagságot; csak azt, hogy engedj dolgoznom! Engedd meg, hogy azt a tengert, azt a ködöt, azt a óhaszt, a mi itt azt a lelkemben forr, hömpölyög, zsibong, napvilágra hozhassam. Adj tiz esztendei munkaidőt nekem!“

*) Dr. Fenyvessy Ferencz mint a rendező-bizottság alelnökéhez.

Ez volt erőszakos imádságom mindennap itt a Kláraház utczai szobájában.

De szavamon fogtak!

Mióta már a negyedik kapitulációt szolgálom: s a tenger, a köd, a chaosz még most is ott forr, zsibong, feszit. Ugy állok már a munkám halmaza hegyett, mint Simeon Stylites a pusztában rakott oszlopán, s én is, mint a pusztai anachoreta, mindennap viszek fel még egy követ s csinálom a tizezer keresztet.

Nem panasz szól belőlem. Ellenkezőleg. — Áldott legyen a láng, mely utamra rávilágitott; áldott legyen a kéz, mely arra rávezetett! Nem kértem Istentől se gyönyört, se gazdagságot: csak munkabiró erőt: — s a munkában meg lett adva a gyönyör, meg a legnagyobb gazdagság: a független szabad ember életmódja. Legsötétebb hálátlanság volna tőlem — Isten és hazám iránt, — ha pályámnak egyetlen árnyoldalára is visszaemlékezném, ha tartogatnék keblemben mást, mint a megelégedés kéjérzetét, mikor visszanézek — egész odáig, a hol a legelső novellámat megirtam.

Meg van-e még az a szőlőlugas a Kláraház kertjében (a szőlőtő halhatatlan) a hol azt a borzalmasan fantasztikus elbeszélést megirtam, a minek „Istenitélet“ a neve? Akkor virágzott a szőlő, a döngő méhek segitettek benne. A mű pályázatra volt szánva: azért kellett azt titokban irni, hogy idegen szem meg ne lássa. A „képzőtársaság“ öt arany jutalmat tüzött ki pályadijul: egy versre és két novellára. Mikor már bevoltak adva a pályaművek, azután is minden délután kijártam megkérdezni a növekedő szőlőszemektől, hogy mi lesz a munkám sorsa!

A szőlő pedig savanyu volt: még várni kellett.

Hárman laktunk egy szobában: Kerkápolyi Károly, Pap Dini és én. Pap Dini genialis fiu volt: tele elmésséggel; csinos könyvtárt tartott, a miből Kerkapolyi Toquevillet tanulmányozta, én pedig Boz Dieckens első művét a Pickwick klubbot. Petőfivel (akkor még Petrovics) és Orlayval csak a tanórákon találkoztunk és főképen a „képző-társaság“ ülésén.

Milyen komoly dolog volt ez!

A tagok mindig teljes számmal jelen: Tarczy tanár volt az elnök. A tagok által benyujtott szépirodalmi és aestheticai munkák kiadattak birálatra. S aztán az ülésben felolvasták a művet és a birálatot. Mindenki elmondta rá észrevételét. — A köztetszésben részesült műveket azon kitüntetés érte, hogy azokat a szerzőjük sajátkezüleg beirhatta az egylet albumába, a minek az volt a czime: „Érdemkönyv.“ Ezekből ismét kiválogatva alakult meg egy jó kötetnyi Album a „Tavasz,“ melyet a társulat saját költségén adott ki — s nem vesztett vele. E társaság tagja volt Kolmár József is, emelkedett hangu költeményeiről most is nevezetes iró, és Bárány Gusztáv, kinek egy Walter Scottra emlékeztető magyar lovagkori, s egy bibliai tárgyu: (a levita felesége) czimü novellája erőteljes nyelvezetével, s fényes fantaziájával annyi reményre jogosított egykor.

Jó barátok voltunk mind. — De azt nem abban az értelemben kell venni, hogy összeálltunk egymást dicsérni: hanem ugy, hogy versenyeztünk egymással, mindenben és mindenütt: versenyeztünk az osztályban a hely elsőbbségeért: én csak harmadiknak juottam fel (első volt Kerkapolyi, második Gondol Gábor) versenyeztünk a nyelvtanulásban, versenyeztünk a pályázaton, megmondtuk egymásnak a hibáit s örültünk egymásnak a diadalán, a sikerén. — Ez az igazi barátság.

Végre eljött a várva-várt nap, a pályabirák véleményeinek kihirdetése.

Soha ünnepélyesebb nap nem lebegett előttem.

A pályabirák voltak Kovács Pál, Stettner Ignácz és Tarczy Lajos.

Az első pályadijt, a két aranyt nem én nyertem el; hanem Orlay; nekem csak a második jutott, az egy arany, s az elismerő véleményekből is a fényes, a magasztoló Orlaynak, nekem csak buzdító, a jövendőre utaló.

S el kell ismernem, hogy Orlay koszoruzott novellája nem csak jobb volt az enyimnél, de valósággal jó volt. Szép hangulat, költői ér, erőteljes nyelv, művészi alkotás egyesültek benne; mig az enyimben nem volt más, mint vad fantazia.

Hanem az az egy arany, s ez az aranynál drágább szó, hogy „előbbre törj!“ egész életemnek irányadójává lett.

„Ezt“ nem felejtettem el; „azt“ nem adtam ki soha.

Pedig volt egyszer egy olyan nap is az életemben, mikor nem volt több pénzem, mint az az egy arany, és egész nap éheztem. „Világos“ után volt: az utólsen maradtam, kenyeret nem adtak már olyan bankjegyen a milyen nekem volt, az aranyomat pedig nem adtam volna oda, ha éhen halok is. Ekkor talált rám egy jó barátom: a megmentett pálya aranyom most is itt van az ereklyéim között. — Forgalomból kiment „devise;“ kalmár nyelven — de nekem utjelző devise.

Azt tartják, hogy egy porszemnyi gyöngyforgács, a gyöngyér kagylóba belopva, azt gyöngytermésre birja ösztönözni. Ezt hiszem én a pályadijakról. Az ifjui kedély felnyilatlan kagylóiban egy gyöngyforgács is alkotó ösztönt támaszthat fel.

---

miért ragaszkodám eddig hozzá. A te képed volt az, mit benne láttam, te valál angyali lény, kit ő benne imádtam. Szólj Mária, ne fokozd kinaimat hallgatásoddal, mond ki a szót, mely a hallandók legboldogabbikává tesz, vagy az örök kárhozatba taszit!

Mély fájdalom ült Mária vonásain, midőn a szeretett ifju ajkairól e szavakat hallá; jól esett szivének, hogy e deli vitéz szerelme övé egyedül, osztatlanul. De látta maga előtt azt az örvényt, melybe sodortatnék, ha Endre megtudná, hogy viszont szeretettik. Nem - - ennek nem szabad megtörténnie, e titoknak nem szabad napvilágra jutnia!.. S ha saját szive a fájdalom terhe alatt megszakad is, Endrének Jankát nem szabad elhagynia.... A szende leányka, ki tegnap még gyermeki bizalommal tekintett jövője elé, most megrettent attól... de Endrének nem szabad remélnie.

— Én főlségedet meg nem hallgathatom — kezdé remegő hangon — nemcsak az előbb említett ok miatt, hanem — ne nehezteljen főlség, de szivemnek nem parancsolhatok, s az nemet mond, mert — mert én a durazzói herczeget — szeretem.

Mintha villám sujtotta volna Endrét, ugy állt e nem várt nyilatkozat után. De nem maradt ideje a tépelődésre; Máriát elhagyta ereje, ingadozni kezdett, s a segélyére siető Endre karjaiba rogyott. Pár perczig Endre vállán nyugodott a szép fő, s ő szomoru, csüggedt tekintettel nézett a zokogó lánykára, kit oly hőn szeretett, s ki igy tépte ki kebléből a szerelem fakadó virágát.

(Folyt. köv.)

Nem tudom van-e önöknek most képzőtársaságuk? Ha nincs, hát alakitsanak. Én megpróbálom a próba folytatását. A jövő évre és azontul minden évben, a mig élek, kitüzök öt aranyat: a meunyiit mi elénk kitüztek: ugy, a hogy akkor tették, pályadijul a pápai tanuló ifjuság köréből a versenyre kelni szánt verses és prózai költeményekre: nem jutalom, nem dij; csak emlék gyanánt. Fogadják el tőlem, mint hálám örökségét.

Azután — majd nem sokára lesz nekem alkalmam pápai barátaimat élőszóval is forrón üdvözelhetni: nem is egy alkalom; de kettő. Van nekem két hajdani kedves tanárom Pápán; kiknek egyike (Váli Ferencz) vezetett be engem a költészet, rhetorica és philosophia csarnokába, a ki megismertetett a természetrajz örök szépségü regióival, a másika (Tarczy Lajos) pedig, a ki feltárta előttem a természettudomány felséges világát; mind kettőiink az „excelsior!" jelmondatával önismeretre, fölfelé törekvésre serkentettek, mind kettő megragadó előadásával azt éreztetve, hogy a „tudás munkája" nem a halandók kinzására kitalált büntetést; hanem az olymplátogatók kiváltságos gyönyörüsége. Ezen régi „barátaimnak" rövid időn ötven éves tanári jubileuma fog bekövetkezni. Meglesznek azok ünnepelve tisztelőik, egykori tanitványaik által. Ezen ünnepélyekben hivatlanul is részt fogok venni, mint egyike a legtöbbet tartozó adósoknak.

Most pedig, kérem önt, szeretett barátom, legyen szives legforróbb hálámat kifejezni mindenkinek, a ki rám megemlékezni kegves volt. Különösen pedig azon derék honleány fiainak, ki nekem hosszú évsor előtt valódi édes testvérem volt a távolban.

Vidéki levelezés.

Aszód, 1880. julius 20.

T. szerk. ur!

Légy üdvözölve általam te áldott szép: „Arany kalásszal ékes rónaság", ám de ti is ékes és szép regényes felföld kalásszal termő halmai és hegyei! Áldott mondom, mert ugylátszik, hogy az idén nemcsak a rónaság, de adott a felföld is bőveben minden termésből mint a mult években. Milyen vigan hangzik most a szép szabadban az aratók ajakán e serkentő dal: „Ne menj kis Kiny a tarlóra." — Vigan, mert szép reménynyel kecsegtet az idei aratás nálunk Aszódon és vidékén. Elismert gazdász és földbirtokos D. J. ur állitása szerint az aratás a folytonos kedvező csendes időjárás mellett nagy uradalmakban is jó előrehaladt. A kis birtokosok nemcsak, hogy az ősziek aratását bevégezték, de a piaczunkon már idei rozsot és árpát hoztak áruba.

Az idei buza termés Aszódon és vidékén csekély kivétellel, ugy a csomók száma mint a szem jó qualitásánál fogva kielégitő. Az eredmény szalmában 1200 □ öles holdról 17—80 csomó közt variál. Szemmel fizet csomóként a fennálló buza 70—80 itczét, a dőlt buza azonban csak 35—40 itczét. — Ellenben a rozs csak helyenkint kielégitő, nagyobb részben üres kalászu, vagy oly szorult szemü, hogy azt sem a cséplőgép ki nem veri, sem a ló alatt ki nem nyomtatható kalászából, s vetőmagnak épen nem használható.

Továbbá az árpa, zab, lencse, bab, borsó, mák és magbükköny jól fizetnek, jelesen a mák kedvező időben elvirágozván jó minőségben gazdag termést igér. A kukoricza eddigelé a folytonos száraz idő daczára jól viseli magát s szépen csövedzik, eső szükségeltetik a kifejlődésére, mely ha mielőbb bekövetkeznék a kukoricza terméshez is volna reménynünk. A mi pedig a krumplit illeti, erre határozottan jónak lehet mondani a termést.

S mire keseredik ezen örvendetes állapotok szemlélete alkalmával is a magyar kebel, amit a nemzet jósköltője mondott ki, hogy: „Ennyi áldások daczára, ez a haza mégis árva." Szegény és árvanem teremhet elegendőt a dús talaj még csodás viszonyok mellett sem!

Némedy Imre.

Vidéki és helyi hirek.

Hirdetmény. Pápa városa, — Veszprém megye tekintetes törvényhatóságának 332/5550 5566/880. szám alatt hozott végzésével, — két vagyis felső, és alsó kéményseprő kerületre osztatott. — Válaszító vonal: a Zöldséges piaczon Polcz Pál 33. számu házától fel Veisz Adolf szabó háza mellett, — Keresztutczában Nagy Ignáczféle, Morvai József gombkötő, Skolnik Mihályné, Schoszberger Márk, Schlésinger József házáig. — Innen a főiskola utczában végig az alszérröli házsor, — honnét a sertés piaczon Bauer Anna, Veisz Jakab és Ungár Antal háza sorában, a város majorjáig. — Ettől a városmajor mögött felmenő közle déli része, — az Árok utcza 796. számától át a Korona utczai 761. számu Morvai György háza mellett keletre, és délre fekvő része a városnak; — benne értve a Rozmaring, Laki, Zöldfa-utczákat, kerti sort Tamás-utczát és Pordán-sort. — Mégis az ezek mögött eső malmok, puszták és szőlőhegyek képezik az Alsó. — Az ezen földi rész malmokkal és pusztákkal a felső kerületet. Az alsó kerületbeni kéményseprő munka teljesitése Adamina Mártonra. — A felső kerületi Sáblik Ferenczre bizatott. A hivatkozott számu tekintetes megyei törvényhatósági intézkedés folytán felhivatik minden háztulajdonos és lakós, hogy lakásaiknál szükséges kéményseprő munka teljesitését, csak az illetékes kéményseprővel eszközöltesse. Ezen intézkedés azonnal életbe léptetik. Figyelmeztetik a t. közönség, hogy a rendeletnek mindenki engedelmeskedni tartozik, a nála megjelenendő kéményseprővel a kéményt, takarék tüzhelyt, és kürtöket, mielőtt veszélyessé lehetnének, kitisztogatni engedje, — különben feljelentés, vagy gyulladás esetén, rendőrileg birságoltatik. A tek. városi tanács 615. számu végzése értelmében közli Pápán, a rendőri hivatal. Julius 15. 1880. Czink János, m. k. rendőr kapitány.

Kitünő minőségü kőbányai sört mér a „Püspök pinczéjé"-nek bérlője, a sörkedvelő hivek figyelmébe ezen tikkasztó időjárásban méltán ajánlható.

Kóbor szinészek vergődtek a napokba városunkba, láttuk- nem láttuk a szerencsétlen hajótörteket, egy kis pénzmagra akartak szert tenni, hanem ugy tapasztaltuk s tapasztalták hiába. — Ha más nincs — az ilyen „duett" társulatra nincs szükség. Létán talán elkelnek.

Hymen. Ángyán Kálmán kir. mozgópósta tiszt N. Kanizsán jegyet váltott a báj- és szellemdus Tárnok N. kisasszonynyal. Őszinte szivünk mélyéből zavartalan boldogságot kivánunk a kötendő frigyhez.

Isszonyu orkán kerekedett hétfőn este, s kedden reggelre az egész várost porfellegbe borította, ugy hogy akit utczán ért menthetetlenül a falhoz csapta — az ember azt hitte majdnem, hogy ez a végitélet előjátéka

Uj levelező-lapok hozatnak jövő hó 1-től fogva forgalomba, melyen a czimzett mindjárt megadhatja a feleletet. Ezen válaszra használható levelező lapok egyelőre csak, az osztrák magyar monarchiára valamint Németországgal fenálló csereforgálomra nézve lesznek alkalmazásban. Oktober 1-től fogva pedig az általános póstaegyesületbe tartozó többi államokkal is válthatni ilynemü levelezést, megjegyzendő, hogy a választ csak azon államba lehet felhasználni, honnan eredt a levelező lap. A belforgalmiak benyomtatott 2 kros, a külföldiek pedig 5 kros bélyeg jegyet fognak viselni. Ezen rendszer által a falusi atyafiak legalább elérik azt, ha egy ilyfélét utnak eresztenek", „mását" kaphatják.

Szétszedhető és szállitható pályaudvar. Az Ausztráliában, Sydneyben tartott legutóbbi nemzetközi tárlaton egy magyar szakférfiu találmánya, a müszaki osztályban nagy feltünést keltett. A feltaláló Popovics Lázár, a magyar vasuti tisztviselői kar egyik legrégibb tagja. A találmány, melyet Popovics „Glorisse"-nak nevez, már az 1873-ki bécsi tárlaton is ki volt állitva. Méltányolták előnyeit, de csak elméletileg. Tehát Popovics talmánya nem saját hazájában, hanem a külföldön talált igazi elismerésre. Poroszország kevés módositással utánozta a találmányt, mely azóta ott nagy katonai összpontositásoknál igen gyakorlatinak és előnyösnek bizonyult, mert 24 óra alatt 72 teljes katonai vonat elszállitását teszi lehetővé. Igazi elismerést azonban Popovics csak a practikus ausztráliaiaknál nyert, kik a térkép és mérnöki munkák osztályában a második nagy dijjal tüntették ki. Most végre hihetőleg az osztrák-magyar szakkörök figyelme is rá lesz irányozva a fontos találmányra és eltalálójára. (Hiába igaz marad: Nemo propheta in patria sua. Szerk.)

Miskolczi aranyak. A mult hó utóján Szolnok város főkapitánya 50 drb hamis aranyat foglalt le a postahivatalnál, mely csomagocska „szivar szipka" tartalommal volt jelezve. Hogy miképen jött nyomába a főkapitány a szipkák e különös fajának — — nem tudjuk, de nem is tartozik hozzánk, aztazonban eddig sikerült kitudni, hogy a csomagot Hänggler Károly adta fel Miskolczon, és Hamrák Lajos, Szolnokon ismert kártya-játékosnak czimezte. Az aranyak Viktoria az angol királyné arczképével vannak ellátva, mindenben hasonlók az angol aranyokhoz, oly ügyesen készitvék, hogy a pénznemekben gyakorlottabb embert is zavarba hozhatnának, ha könnyüségük s a légen sajátságos szinváltozásuk el nem árulná, hogy biz azok nem Albionban, hanem Miskolczon, hihetőleg a nagy hirre kapott „miskolczi hatos" gyárban verettek. Denique Miskolcz még ugy kinövi magát a pénzverés háladatos mesterségében mint Nagy-Kőrös a bankó nyomásban. „J.-N.-Sz."

Papirruhás társaság volt nemrég New-Yorkban, melynek tagjai — nota bene szép leányok — papiros ruhában jelentek meg. Egy szép szőke kék ruhában jött, egy tüzes barna vörösesben. Egy harmadik barna papircsomagot képezett, melynek vállain következő felirat volt: „Ezt a helyet ovatosan kell (!?) megtapogatni!"

Az időjárás Európában a lefolyt héten aránylag nagyon egyenletes volt, a légtüneti változatok minimumokra alkalmazhatók; a légnyomás 760 és 765 mm. között ingadozott. A hét elején erős szelek uralkodtak Romániában, Déli Oroszhon, és Közép-Európában, mikre aztán heves viharok következtek, utóbb gyönge déli áramlat következtében forró, derült idő állott be, 30 fok Celsiussal az árnyékban. Daczára a hőségnek vihar nem volt, és a meteoroligiai intézetek tudósitásai szerint jövőben is olyan idő várható.

Halász verseny volt nemrég Angliában a Wathi csatornában, Scheffieldből 700 ember jött el külön vonaton, aztán a csatorna mindkét partjén megállván parancsszóra kivetették horgaikat és másfél óráig halásztak. Az első dijjat nyerő 10 font sterlinget kapott $^3/_4$ font halért.

Virág Benedek siremléke ügyében a bizottság a közelebbi napokban ülést tart, mely véglegesen fog intézkedni. A gyüjtő iveken már begyült annyi pénz, a mennyi szükséges, bár még mindig igen sokan nem küldték be az iveket, hirlapi felszólitás és sürgető magánlevelek daczára. Déry lelkész elkészíti a siremlék rajzát is, és e szerint az emlék kilencz láb magas, igen szép keresztből fog állani, Magát a sirt is körülszegélyezik s trachit-követ s nagy kőlapot fektetnek föléje. Ha jut pénz, szép rácsozattal körül is keritik.

Krausz Gyula tánez- és illemtanitó Pápáról, jelenleg K.-Czellben tanit. Mint haljuk, nem a legjobb üzletet fog csapni nem csoda, kinek volna ily vesződséges viszonyok korában tánczmüvészetre is áldozni-kedve és pénze.

Negyvennapig böjtöl. New-Yorkban dr. Tanner kijelentette, hogy ő meghazudtolja az orvosi tudományt, mert képes negyven napig minden étel nélkül élni. A böjtölést junius 28-ikán kezdte meg s — mint jelentik — julius 25-éig 25½ fontot veszitett sulyából. Az orvosok óránkint vizsgálják. Tanner meg 15-ikén vig volt, csak egy kissé idegesnek mutatta magát. Csupán vizet iszik.

Szerkesztői levelezés.

N. J. Aszód. Tudósitásait szivesen látjuk. Kérelmét lehetőleg teljesitjük. Minden jó, de a betüszedők panaszkodnak.

W. L. Helyszüke miatt kiszorult — azonban valami „beteg" is van benne — kár volna ugy hagyni.

Kuhár Ferencz ptiszt urnak N.-Kanizsa. Uram uram tiszt uram, hát lesz-e az énekes halottból valami? Kerülhetne valami hadd szólljék az a „fatinicza-féle" csöndes.

L. I. k. a. Az igazság szózata ugylátszik nem tetszik „gyengédségednek" pedig oly udvariasak még sem leszünk, hogy az affele fenebajok kiirtásával folhagyjunk. Szivén találta a szomoru való föllepiezése s szegény mamáját szókéssel ijesztgeti, ha e lapokat továbbra is megtartja — kérem nem tukmáljuk — olvassa vagy nem minket nem fog érzékenységed reformálni a szabadsajtó ez áldásos korában. Szerencsés utat — kóbor gondolkodásának!

„Szolnok-Abony" t. szerkesztőjének, Tévedésből maradhatott el — megy — megéri. Gratulálunk!

Előfizetési felhivás!

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük a mult hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megujitani méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre	. .	6 frt.	— kr.
Fél évre	. .	3 „	— „
Negyed évre	.	1 „	50 „

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának, tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében, hiba ne történjék.

VASUTI MENETREND.

PÁPA-GYŐR-KIS-CZELL.

Indul:

Pápáról Kis-Czell felé d. e. 12 ó. 24 p.; d. u. 7 ó. 54 p.
„ Győr felé d. u. 2 ó. 49 p.; regg. 6 ó. 42 p.

Érkezik:

Pápára Kis-Czellből d. u. 2 ó. 44 p.; regg. 6 ó. 12 p.
„ Győrből d. e. 12 ó. 19 p.; d. u. 7 ó. 29 p.

GYŐR-BÉCS-BUDAPEST.

Győrből ind. Bpest felé 11 ó. 20 p. d. e. 10 ó. 16 p. este.
Győrből indul Bécsfelé 5 ó. 17 p. d. u. 4 ó. 26 p. reg.

SZOMBATHELY-SOPRON-NAGY-KANIZSA.

Szombathelyről	indul	Sopron	felé	3	ó.	15	p. regg.
„	„	„	„	9	ó.	15	p. d. e.
„	„	„	„	3	ó.	10	p. d. u.
„	„	„	„	7	ó.	51	p. este.

Felelős szerkesztő: ***Bánfi János.***

Laptulajdonos és kiadó: **Nobel Armin.**

Pápán, 1880. Nobel Armin könyvnyomdájából.